

Secció Excursionista

Montsant.

La història d'una gota

amb aquest títol inaugurarem el proper 21 de maig a la sala Hortensi Güell una exposició de fotografies de la serra del Montsant dels companys del nou Centre Excursionista de Cabacés conjuntament amb unes fotografies de les seves cavitats del Centre Excursionista de Lleida. El mateix dia ens acompanyaran els excursionistes de Cabacés, amb els quals podrem tenir un intercanvi d'opinions. Dins dels actes paral·lels a l'exposició també podrem comptar amb una projecció de diapositives d'espeleologia del Montsant a càrrec de Josep Lluís Gásquez, de Lleida.

Amb motiu d'aquesta exposició, i vist l'interès que ha provocat l'article publicat en aquesta mateixa pàgina per Josep Prats Marcè el passat febrer, reproduïm a continuació dos fragments de l'article publicat pel Grup Espeleològic Lleidatà sota el títol *L'espeleologia al Montsant*.

La cova de les Campanes

Era l'any 1914 quan en Josep Segura, veí de Soleràs, s'interessà per comprar un terreny de la serra del Montsant del qual era propietari un senyor de Tivissa.

En Josep no tardà a quedar encisat per aquell indret. Hi anava sovint amb la seva dona i amb les seves filles i es quedava sota una balma a dormir.

El 1917 construïren el que avui es coneix com mas de Soleràs, d'aquesta manera les sortides al Montsant encara es feien més sovint.

En una de les estades que en Josep hi feia, un dels pastors que pasturava el seu ramat en aquells indrets li comunicà que en les seves terres, dalt de la carena, hi havia un forat d'on sortia fum. L'esmentat propietari quedà ben intrigat amb aquelles declaracions i en una de les sortides al mas, aprofitant que també hi anava un noi del poble, es decidí a anar a cercar aquell forat.

En Josep Segura i en Celestino Tamarit, amb una soga i els llums de carbur, van pujar fins

sobre de la Falconera, que és on havien de trobar el forat seguint les indicacions del pastor. Arribats a l'indret se separaren per fer la recerca i després d'una estona en Celestino, des de dalt d'un cingle, veié una ombra sota un marfull tremolós, s'hi apropà i començà a cridar el Josep.

Localitzat el forat tan sols faltava entrar; encengueren els llums, lligaren la soga a un roure i després de resar un parenostre entraren al forat. Baixant amb molt de compte arribaren a unes grans banderes que hi havia a la dreta de la galeria descendent i al colpejar-les en Josep decidí el nom de la cova. Aquesta es dirà la cova de les Campanes.

En Celestino, molt més jove, continuà baixant entre blocs fins a la sala on veié unes continuacions per on volia endinsar-se, però en Josep, més gran i amb més experiència, decidí que ja era hora de marxar, de no entrar més endins perquè eren sols i ningú sabia on eren.

Aquesta cova fou gairebé motiu de peregrinació al Montsant, cada any anaven els quintos a passar uns dies al Mas i aprofitaven per pujar a veure-la, àdhuc ens consta que un cop van anar-hi preparats amb sogues i intentaren baixar un pou, però la soga no era prou llarga i no ho van aconseguir. Van passar els anys i la memòria quedà coberta d'aquella boirina que fa dubtar, i ningú sabia explicar amb certesa la situació de la boca; tan sols aquell noi de Soleràs que la va trobar, quasi 50 anys després, ens donà una descripció de la cova i una situació fiable però que contrastava amb la dels altres.

Fins que vam conèixer en Jaume i en Carles no es va decidir d'anar-hi. Aquests nois hi havien estat de feia poc i es van oferir a acompanyar-nos-hi.

Aquell dia, tres dies després d'haver fet la primera sortida de recerca, es trobà la cova de les Campanes i la cova de l'Alba.

A causa de la gran quantitat de temps emprat a trobar-la, o qui sap per tota aquesta història, és una cova a la qual tenim un cert afecte.

Campanya espeleològica del GELL, anys 1995-1998

Un cop explorada la cova de les Campanes, per a la qual cosa s'esmercaren vuit o deu caps de setmana i altres de la vora, mercès a la proverbial tossuderia del nostre company Mateu, que entrà en el nostre grup amb la idea fixa de les Campanes i ha estat l'ànima de les recerques per la serra, es decidí obrir el radi d'acció a tota la serra.

La localització de les cavitats ha estat molt guiada per les veus de la gent dels pobles de la zona i d'altres persones que amb més o menys mesura són coneixedores del Montsant. La recerca, no sempre fàcil ni dolça ni fructuosa, ha comportat en ocasions llargues caminades, atès que els accessos s'han vist complicats amb la construcció de l'embassament i la manca d'alternatives a voreja-lo.

Tot i amb això, s'han localitzat i topografiat més d'una quarantena de cavitats inèdites. Els treballs resultants d'aquestes descobertes seran publicats properament en el número 5 de la revista espeleològica *Grallera*, que edita el Grup Espeleològic Lleidatà.